

На основу члана 57. став 1. тачка 1) Закона о основама система образовања и васпитања ("Сл. гласник РС", бр. 72/2009 - даље: Закон) и члана 75. Статута Основне школе „ПЕТАР КОЧИЋ“ у Накову, дана 21.12.2009., 15.09.2011. и 16.09.2013. године, Школски одбор донео је

ПРАВИЛНИК О ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКОЈ ОДГОВОРНОСТИ УЧЕНИКА

Члан 1

Овим правилником уређују се обавезе и одговорност ученика, васпитно-дисциплински поступак, васпитне и васпитно-дисциплинске мере, надлежност за изрицање мера, правна заштита ученика и материјална одговорност ученика.

Обавезе ученика

Члан 2

У остваривању права и обавеза ученик не сме да угрожава друге у остваривању њихових права.

Обавезе ученика су да:

- 1) редовно похађа наставу и извршава школске обавезе;
- 2) поштује школска правила, одлуке директора, наставника и органа школе;
- 3) ради на усвајању знања, вештина и вредносних ставова прописаних школским програмом, прати сопствени напредак и извештава о томе наставнике и родитеље, односно старатеље;
- 4) не омета извођење наставе и не напушта час без претходног одобрења наставника;
- 5) поштује личност других ученика, наставника и осталих запослених у школи;
- 6) благовремено правда изостанке;
- 7) у поступку оцењивања покаже своје стварно знање без коришћења разних облика преписивања и других недозвољених облика помоћи;
- 8) стара се о очувању животне средине и понаша у складу са правилима еколошке етике;
- 9) чува имовину школе и чистоћу и естетски изглед школских просторија.

Сви ученици имају обавезу да поштују правила понашања која школа прописује.

Васпитни рад са ученицима

Члан 3

Са учеником који врши повреду правила понашања или се не придржава одлука директора или органа школе, неоправдано изостане са наставе пет часова, односно који својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права, школа је дужна да, уз учешће родитеља, односно старатеља ученика, појача васпитни рад активностима: у оквиру одељенске заједнице, стручним радом одељенског старешине, педагога, психолога, посебних тимова, а када је то неопходно да сарађује са одговарајућим установама социјалне, односно здравствене заштите на промени понашања ученика.

Лакше повреде обавеза ученика и васпитне мере

Члан 4

Ученик одговара за лакше повреде обавеза утврђене статутом школе.

Лакше повреде обавеза ученика су:

- 1) неоправдано изостајање из школе до 35 часова;
- 2) Долажење у школу и на др. места на којима се спроводи ОБ процес неприкладно одевен
- 3) Небрига о личној хигијени и уредности или хигијени школских просторија
- 4) Оштећење или уништење личних ствари и прибора др. ученика, наставника и др. запослених у школи;
- 5) Оштећење школске зграде, просторија, инвентара, инсталација и прибора запослених у школи
- 6) Немаран однос према школској имовини, односно имовини других организација за време посете или извођења дела ОБ процеса ван школе;
- 7) Нарушавање естетског изгледа школе и школског дворишта;
- 8) Неоправдано закашњавање на редовну наставу и друге облике образовно-васпитног рада
- 9) Улажење у зборницу и друге службене просторије без позива и одобрења;
- 10) Грубо, агресивно, непристојно или непримерено понашање према другим ученицима, запосленима и другим лицима;
- 11) Изазивање нереди у просторијама школе и школском дворишту
- 12) Злоупотреба лекарског уверења, односно оправдања

- 13) Необавештавање родитеља о резултатима учења и владања и непреношење порука одељенских старешина, других наставника и стручних сарадника
- 14) У својству редара неиспуњавање обавеза као што су неприпремање учионице и необавештавање наставника о одсутним ученицима
- 15) У својству дежурног ученика, неизвршавање обавеза које су прописане и самовољно напуштање дежурства
- 16) Неуредно вођење књиге дежурстава и необавештавање дежурног наставника уколико га неко ремети у томе
- 17) Недисциплиновано понашање у школи, за време часа, одмора или трајања другог непосредног рада са ученицима:
- а) узимање речи без дозволе, међусобни вербални конфликти који ометају наставни процес
  - б) несврсиходно коришћење туђега и личног школског прибора
  - в) трчање, гуркање по школском ходнику, степеништу и свлачионици
  - г) отварање прозора на спрату без дозволе наставника
  - д) улажење у фискултурну салу без дозволе
  - ђ) пењање по головима и кошевима
  - е) вожња бициклом по дворишту
  - ж) вожња бициклом по дворишту
  - з) уношење спортских реквизита у свлачионице
- 18) Уколико се ученик пре почетка часа или другог непосредног рада са учеником, неоправдано не налази на свом месту у учионици или просторији где се обавља рад или напусти учионица, односно просторија пре окончања часа, односно рада
- 19) Одбијање примене мера заштите и безбедности ученика у школи, на екскурзији или ваннаставним активностима ван школе
- 20) Непоштовање одлука надлежних органа школе (школског одбора, савета родитеља, директора, стручних већа..)
- 21) Непридржавање кућног реда школе
- 22) Повреде других обавеза које се не сматрају тежом обавезом ученика
- 23.) Понављање насилног понашања са првог нивоа када васпитни рад није делотворан (Први ниво насилног понашања на основу Правилника о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање подразумева:
- Ударање
  - чврга, гурање, штипање, гребање, гађање, чупање, уједање, саплитање, шутирање, прљање, уништавање ствари - **као облици физичког насиља и злостављања**
  - Омаловажавање, оговарање, вређање, ругање, називање погрдним именима, псовање, етикетирање, имитирање, „прозивање“ - **као облици психичког насиља и злостављања**

- Добрацавање, подсмевање, искључивање из групе или заједничких активности, фаворизовање на основу различитости, ширење гласина – **као облици социјалног насиља и злостављања**
- Добрацавање, псовање, ласцивни комплименти, ширење прича, етикетирање, сексуално недвосмислена гестикулација – **као облици сексуалног насиља и злостављања**
- Узнемиравајуће позивање, слање узнемиравајућих порука СМС-ом, ММС-ом – **као облици насиља и злостављања злоупотребом информационих технологија и других комуникационих програма**

24.) Насилно понашање са другог нивоа када појачани васпитни рад није делотворан (Други ниво насилног понашања на основу Правилника о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање подразумева:

- Шамарање, ударање, гажење, цепање одела, “шутке“, затварање, пљување, отимање и уништавање имовине, измицање столице, чупање за уши и косу - **као облици физичког насиља и злостављања**
- Уцењивање, претње, искључивање, манипулисање- **као облици психичког насиља и злостављања**
- Сплеткарење, ускраћивање пажње од стране групе (игнорисање), искоришћавање, неприхватање- **као облици социјалног насиља и злостављања**
- Сексуално додиривање, показивање порнографског материјала, показивање интимних делова тела- **као облици сексуалног насиља и злостављања**
- Оглашавање, снимање и слање видео записа, злоупотреба блогова, форума и четовања, снимање камером појединаца против њихове воље, снимање камером насилних сцена, дистрибуирање снимака и слика - **као облици насиља и злостављања злоупотребом информационих технологија и других комуникационих програма**

Члан 5

За лакшу повреду обавезе ученика могу се изрећи васпитне мере:

1) опомена:

- изриче се за следеће лакше повреде: тачке: 1). (од 5-7 часова), 2), 3), 8), 9), 11), 14), 15), 16), 17) од а до ж, 18), 20) и тачка 22)

2) укор одељенског старешине:

- изриче се за следеће лакше повреде: тачке: 5), 6), 7), 10), 13), 17) з), 19), 21) и 23)

3) укор одељенског већа.

- изриче се за следеће лакше повреде: тачке: 4) , 12) и 24)

Васпитне мере изричу се ученику без вођења дисциплинског поступка, у школској години у којој је учињена повреда обавезе. Опомену и укор одељенског старешине изриче одељенски старешина, а укор одељенског већа изриче - одељенско веће.

Са учеником који учини лаку повреду обавеза школа је дужна да појача васпитни рад активностима у оквиру одељенске заједнице, стручним радом одељенског старешине, педагога, психолога, посебних тимова, да сарађује са установама социјалне и здравствене заштите, у циљу промене понашања ученика.

Ученику се не смањује оцена из владања због изречене васпитне мере.

Теже повреде обавеза ученика и васпитно-дисциплинске мере

Члан 6

Теже повреде обавеза ученика прописане су Законом. За тежу повреду обавезе ученик одговара ако је у време извршења обавеза била прописана Законом.

Теже повреде обавеза ученика су:

- 1) уништење, оштећење, скривање, изношење, преправка или дописивање података у евиденцији коју води школа или друга организација, односно орган;
- 2) преправка или дописивање података у јавној исправи коју издаје школа или орган, односно исправи коју изда друга организација;
- 3) уништење или крађа имовине школе, привредног друштва, предузетника, ученика или запосленог;
- 4) подстрекавање, помагање, давање ученику и употреба алкохола, дувана, наркотичких средстава или психоактивне супстанце;
- 5) уношење у школу или другу организацију оружја или другог предмета који може да угрози или повреди друго лице;
- 6) понашање ученика којим угрожава властиту безбедност или безбедност других ученика, наставника и запослених у школи и које доводи до њиховог физичког и психичког повређивања;
- 7) употреба мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства у сврхе којима се угрожавају права других или у сврхе преваре у поступку оцењивања;
- 8) неоправдано изостајање са наставе најмање 35 часова и учестало чињење лакших повреда обавеза;
- 9) учестало чињење лакших повреда обавеза у току школске године, под условом да су предузете неопходне мере прописане чл.113. ст.1 Закона о основама система образовања и васпитања(„ Сл.гласник РС“ бр. 72/09,52/11 и 55/13) ради корекције понашања ученика.

Члан 7

За тежу повреду обавезе ученику се изриче васпитно-дисциплинска мера:

- 1) укор директора;
- 2) укор наставничког већа.

Васпитно-дисциплинска мера изриче се ученику у школској години у којој је учинио тежу повреду обавезе, по спроведеном васпитно-дисциплинском поступку у коме је утврђена одговорност ученика.

Ученику се за повреду обавезе може изрећи само једна васпитно-дисциплинска мера.

Повреде забране ученика и васпитно-дисциплинске мере

Члан 8

У школи су забрањене дискриминаторне активности, односно активности којима се угрожавању, омаловажавају, дискриминишу или издвајају лица по основу расне, националне, етничке, језичке, верске или полне припадности, физичких и психичких својстава, сметњи у развоју или инвалидитета, здравственог стања, узраста, социјалног и културног порекла, имовног стања односно политичког опредељења и подстицање или неспречавање таквих активности и по другим основама утврђеним законом који прописује забрану дискриминације.

Дискриминацију лица или групе представља свако непосредно и посредно, на отворен или прикривен начин искључивање или ограничавање права и слобода, неједнако поступање или пропуштање чињења, односно неоправдано прављење разлика повлађивањем или давањем првенства.

Члан 9

У школи је забрањен сваки облик насиља и злостављања од стране ученика над наставником, стручним сарадником и другим запосленим.

Забрањено је физичко, психичко и социјално насиље, физичко кажњавање и вређање личности, сексуална злоупотреба ученика или запослених.

Физичко насиље представља насилно понашање ученика према другим ученицима и запосленим.

Психичко насиље је понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства ученика или запосленог.

Социјално насиље представља искључивање ученика из групе вршњака.

Установа је дужна да поднесе пријаву надлежном органу ако код ученика примети знаке насиља, злостављања или занемаривања.

Није дозвољено страначко организовање и деловање у школи и коришћење школског простора у те сврхе.

Члан 10

Ученик одговара за повреду забране, ако је забрана у време када је повреда учињена била прописане Законом.

За учињену повреду забране ученику од петог до осмог разреда, по спроведеном васпитно-дисциплинском поступку и утврђивању његове одговорности, изриче се васпитно-дисциплинска мера:

- премештај ученика у другу основну школу на основу одлуке наставничког већа, уз сагласност родитеља, односно старатеља.

Васпитно-дисциплински поступак

Члан 11

Васпитно-дисциплински поступак покреће директор школе закључком. Поступак је хитан и води се применом правила општег управног поступка, а окончава доношењем решења.

Закључак садржи податке о ученику, опис теже повреде обавезе ученика, односно повреде забране, време, место и начин извршења повреде и доказе. Доставља се ученику, односно његовом родитељу или старатељу, одељенском старешини, стручним сарадницима, односно стручном тиму.

Поступак води комисија, коју формира директор школе, у чијем је саставу и одељенски старешина ученика. За тежу повреду обавезе ученика поступак се не може покренути нити водити по истеку 60 дана од дана учињене повреде, а за повреду забране по истеку 90 дана од дана учињене повреде.

Члан 12

Када ученик учини тежу повреду обавеза, односно повреду забране школа одмах о томе обавештава родитеља, односно старатеља и укључује га у поступак.

У васпитно-дисциплинском поступку ученик мора бити саслушан.

Комисија писменим путем обавештава родитеља, односно старатеља ученика о дану саслушања ученика, најкасније три дана пре дана одређеног за саслушање. Малолетни ученик саслушава се у присуству родитеља, односно старатеља.

Записник потписују сви чланови комисије која води поступак.

Приликом доношења одлуке о изрицању васпитно-дисциплинске мере, орган који одлучује о мери имаће у виду: тежину учињене повреде и њене последице, степен одговорности ученика, околности под којима је повреда учињена, раније понашање ученика, понашање после учињене повреде, узраст ученика и друге олакшавајуће и отежавајуће околности.

Одлука наставничког већа о васпитно-дисциплинској мери доноси се већином гласова укупног броја чланова тог већа.

Члан 13

Васпитно-дисциплинска мера за тежу повреду обавезе, односно за повреду забране може се изрећи уколико је школа претходно појачала васпитни рад са учеником активностима у оквиру одељенске заједнице, стручним радом одељенског старешине, педагога, психолога, посебних тимова, и када је неопходно сарадњом са установама социјалне и здравствене заштите у циљу промене понашања ученика.

Уколико школа није предузела ове активности, учиниће то пре изрицања васпитно-дисциплинске мере. Када предузете претходне активности доведу до позитивне промене у понашању ученика поступак се обуставља, изузев када је ученик учинио повреду забране којом је озбиљно угрожен интегритет другог лица.

Смањење оцене из владања

Члан 14

Због изречене васпитно-дисциплинске мере ученику се смањује оцена из владања.

За изречену васпитно-дисциплинску меру укора директора оцена из владања смањује се на 4 или на 3, зависно од процењеног степена одговорности ученика за повреду, а за васпитно-дисциплинску меру укора наставничког већа оцена из владања смањује се на 2.

Када наставничко веће изрекне васпитно-дисциплинску меру премештаја ученика (од петог до осмог разреда) у другу основну школу, оцена из владања смањује се на 1.

На основу одлуке наставничког већа о изрицању васпитно-дисциплинске мере премештаја ученика у другу основну школу уз сагласност родитеља, односно старатеља, директор школе доноси решење о премештају ученика.

Члан 15

Ако је ученик неоправдано изостао са наставе 35 - 45 часова и уз то је учестало чинио и лакше повреде обавеза, изрећи ће му се васпитно-дисциплинска мера укора директора и смањити оцена из владања на 4.

Када је број неоправданих изостанака 45 - 55 часова, а ученик учестало чини и лакше повреде обавеза, изрећи ће му се васпитно-дисциплинска мера укора директора и смањити оцена из владања на 3.

За неоправдано изостајање са наставе преко 55 часова, а ученик учестало чини и лакше повреде обавеза, изрећи ће му се васпитно-дисциплинска мера укора наставничког већа и смањити оцена из владања на 2.

За неоправдано изостајање са наставе преко 55 часова, уз учестало чињење и лакших повреда обавеза, ученику се изриче васпитно-дисциплинска мера укора наставничког већа и оцена из владања се смањује на 1.

Оцена из владања смањује се ученику и за остале теже повреде обавеза прописане Законом. При доношењу одлуке о оцини из владања имаће се у виду и цениће се сви услови (параметри) наведени у члану 12. став 5. овог правилника.

Владање ученика шестог, седмог и осмог разреда оцењује се описно у току полугодишта, а бројчано на крају првог и другог полугодишта и утиче на општи успех.

Правна заштита ученика

Члан 16

Због изречене васпитно-дисциплинске мере ученик, његов родитељ, односно старатељ има право да поднесе жалбу школском одбору у року од три дана од дана достављања решења о утврђеној одговорности и изреченој мери.

Школски одбор решава по жалби у року од 15 дана од дана њеног достављања. Жалба одлаже извршење решења.

Евиденција о изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама

Члан 17

О изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама евиденцију води одељенски старешина.

Материјална одговорност ученика

Члан 18

Ученик, његов родитељ или старатељ одговара за материјалну штету коју ученик нанесе школи намерно или крајњом непажњом, у складу са законом.

Поступак за утврђивање материјалне одговорности ученика покреће директор, а води комисија коју формира директор. Одељенски старешина је члан комисије.

За штету коју је проузроковало више ученика, одговорност је солидарна уколико није могуће утврдити степен одговорности сваког од ученика за насталу штету.

Директор, на основу предлога комисије, доноси решење о материјалној одговорности ученика, висини штете и року за накнаду штете.

Директор може донети одлуку о ослобођењу ученика, његовог родитеља, односно старатеља материјалне одговорности за штету, због тешке материјалне ситуације.

На решење директора о материјалној одговорности ученик, његов родитељ или старатељ може изјавити жалбу школском одбору, у року од 15 дана од дана пријема решења.

Школски одбор доноси одлуку у року од 15 дана од дана пријема жалбе.

Завршне одредбе

Члан 19

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли школе.

У _____ дана _____ године

ПРЕДСЕДНИК ШКОЛСКОГ ОДБОРА
